

העורך: אורי אבנרי, עורך משנה: שלום כהן, הצלמים: צלם ראשי: סטניס סלומון, צלם עורך הסגנון: דב איתן, חברי המערכת: מיכאל אלמן, יחיאל בשן, ניצה נבון, נורית לבאי, רפאל סלע, איתמר עילם, יעקב צילי, סופרי חוץ: הווארד נורדון, מונטי נייקובס, דנה דינר, אהרן דומיניק, סלים מנצור, מו"ל: העולם הזה בע"מ, מודפס בדפוס ישראל בע"מ, הפצה: פלם בע"מ.

מכתבים

בחרות זניר: כן, לקיצוני הניר! דעת הממשלה שהבחירות אינן מעניינות אותנו. נכבים לאיכיות הבחיר, רוח, אך לא לצמיח העתה. במקום לכבוש ניר יקר על פראות שאינו מעניינת איש, מוטב למכרו לעתון המוסר אינפורמציה. צבי כהן, ירושלים

במו עיני שני כרטיסים

יום אחד ננשתי אל קולנוע מגדלור לקנות כרטיסים להצגת ערב. תור גדול הודגב מן הקופה: דוחפים, דו"ח שר, מצעקים, מתמרמרים. אי אפ"ק להגיע לקופה. לפתע נשמעה צעקה מחרידה. קהל רב נתאסף ליד גופת איש, ששכב מתעלף על הארץ.

לידו עמד נער שחור שער, נפ"ן בעתון, השיב רוח על פני ה"מתעלף וצעק: 'וזהו הצידה! תנו לו לנשוט! זה מה שיוצא נשעומדים הרבה זמן בתור לקני כרטיסים... גביר' ת", פנה אלי פתאום, 'אולי את רוב צה שני כרטיסים?'

לדש זכוכת גרב

אחרי שהספתי לבדש ופטרתי את החידון הבלשי, עלי לצייץ את הספוק הזה שהענין עצמוה כקרב הצבא, אף על פי שאינו מוקדם לכעיותינו המיוחז. סיבת הדבר נעוצה בלי ספק בעריכת העתון, בחידושיו הבלמיסופקים ובאינולותו האמיתית בכל מפלגה. זהו העתון החידושי שאפשר לקרוא בהתחלה על הסוף בלי להקלל כדרך כמה עשרות פעמים ב'ציונות' מכל הסוגים, אם מתחשק למשילה או שופכת קיתוץ של חרופים על גבי ניש.

הסרה רפובליקה

נייטרליזצתם בין המערב והמזרח הוחמה ב"נליונות האחרון (העולם הזה 710) שבו הנכם כתובים סיכום של מחלקת החקר שלכם על מצב יהודי בריחה/המעצות, מאמר זה הוא סיווגיטטי מובהק. הגיע הזמן שנללו את פרצופכם האמיתי, כי חלק ניכר מסוראים הרבים מישלה, וחושב כי הנכם דוגלים בתורה המערבית, וחלק חושב כי הנכם דוגלים בתורה הקומוניסטית.

מאניאנה והחינוך

הרקבון בחינוך מקורו בחתפשות השקפת "מה זה כבר אכפת" גם כאן! אריות/החינוך יודעים יפה את מלאת הסקט-נאמת, ה"צור" נות" והמליצה, אך לתנך לחצויות למעשה אינם יודעים, משום אותה השקפה של "מאני" אנה, מה זה כבר איכפת? והתוצאה: נועד קרייזיסטי, חוששין קפה וקולנוע חמיר.

הגידמים מהאו כה

קראתי את מאמרם הספרותי אודות הכמאי הדדש בנינו, וזאת נכבתו הנהלכת של "שחקן צעיר" (העולם הזה 708: 710). עתונכם מייצג אמנם את הדור הצעיר, והוא נאמן ביותר לקו שהתנה לו, אולם לעיתים בחוסר אובייקטיביות בולטת, כוח צעיר זקוק לעידוד וראוי לו, אולם לא עד לידו ששטוש נבולות. אמנם אין צורך לקבל את הדברי המבטרים הזוטיקים, שהתקפו את ניניו, בתורה מסני, אולם עלינו להודות כי יש מאחוריהם כמה שנים של אסכולה אמנותית ופעולה בשטח זה.

שער יעדיה או מחנה הסגר?

לכבות אש על יותר מאשר לכבותה, אתם כותבים (העולם הזה 709) שסוגרים את שער העליה בחומה נכונה ככרי שהעולים לא יוכלו להגיע לחיפה. אך אתם מתארים בעצמכם את העולים האלה בחיפה, במצבם בו הם מניצבים ארצה? האם הייתם מוכנים לאכסן אותם במצב זה? או אולי יציעו לשכן אותם על הרשא של הסביון?

מאיר שליט, תל אביב

ישר כוחכם על שאתם מוצאים עוז בנפשכם להתרועע על הנעשה בשער העליה. אבסכם לקחת כוידם את המלחמה בנוע מסוכן או — והוא זרם האמנים המפוקפקים, פחות או יותר, המציף אותנו בזמן האחרון. ואשר, אני מאמין באמונה שלמה, נוזל מהארץ מסבט זר בכמויות ענקיות.

קאדיראק מודי לינקווד

כתבכם הספורטאי כותב שהנשיא הופיע במכונית מאדילאק, האמת היא שמכונית הנשיא היא מסופוס לינקווד, תאומת מכוניתו של הנ"י שאי שטרומן. היא נגנזה לו במתנה על ידי הנרי פורד.

משה לוי, תל אביב

שפע המכוניות של ראשי המדינה ביל"בל גם את איש הספורט. הקורא לוי זקוק: מכונית הנשיא היא מטיפוס לינקווד. והב וברזל: אני מחררה האם באמת העולם הזה הוא "ביטוי הנוער" התשובה היא: לא ולא. העתון הנו ביטוי של נוער הזהב, לא של הנוער הישראלי.

דיונים בחירות ענולות על יפהפיות הדומות למקלות מאטאט. זהו הדבר החיד המשתנה לנו ולערבים. יחזקל שרון, נתניה מצע עגול לשלום, מה? אני שוקלת 80 ק"ג. זה עוד לא הפריע לקאריירה שלי אצל הכנים. אז מה? אסתר גליקסון, תל אביב לבריאות!

לוי יציר

שמו של יהודי זה: שלום כהן

אם סברו חברי המערכת כי העולם הזה פופולרי במיוחד בערים, בא מכתב מעיין מעפולה והעיד בצורה מקורית ביותר שיש לו, לעתון, אוהדים גם במושבות ובעריהשדה. שמואל זילברמן, איש עפולה, כותב את המעשה המשעשעת הבאה: "לפני שבועיים-שלושה הופיע בעפולה בחור צעיר, כבן 20, לבוש מכנס חאקי צרעים וחולצה לבנה. באותו ערב הלך לקולנוע אביב. סיפר לסדרנים שהוא עורך העולם הזה; הוא הוכנס חנינם והושב ב'מקום-כבוד. הסתכל סביבו, הוציא פנקס ופערן ורשם מדי פעם רשימות מס' תוריות. הבחור שכר חדר במלון ישראל, התחבר עם בנו של סוחר ידוע, הסתובב אהו בעפולה, הפיץ שמועה שהוא עומד לכתוב ספר על עפולה.

כשנכנסו לפני 14 חודש, מקיים סלר מן המערכת העולם הזה, הייתה זאת מהפכה קטנה בתולדות העתונות היש"ר ארלית. כי באותו יום הפך העולם הזה לעתון הראשון (ועד כה היחיד) שהחיות עצמ-מערכת קבוע, שהקדיש את כל שעות יומו (ולפעמים גם לילו) לעתונו. התוצ"אות היו ברורות מיד: אפשר היה לתכנן רפורטגיות חודשים מראש, אפשר היה לבזבז יום, יומיים של עבודה כדי להשיג תמונה אחת ויחידה.

החל מן השבוע שעבר, הופיע ברשימת המערכת, ליד שמו של מקיים, שם שני: דוד רובינגר, צלם העולם הזה במרחב ירושלים. דוד מתאים להעולם הזה מהר"בה בחינות: הוא בן 26, לשעבר מספק מחלקת-רגלים בקרבות על ירושלים. חוץ מזה יש לו — כפי שיוכחו הקוראים מתמונתו — זקן.

דוד רובינגר

נדמה שהעולם הזה מעורב עתה בשעוריה

בינלאומית. לפני שבועיים נתקב לה ידיעה ממצרים כי אמין-אלמהדי, בנו של עוסמן באשא אל-מחרי, מי שהיה רמטכ"ל הצבא המצרי והרוח עקב שני רורית הנשק, הואשם אף הוא בשותפות במעילות (העולם הזה 709). חברו לפשע היה — לפי איתה ידיעה — יהודי זר, נתין אמריקאי, שלמד עם אמין-אלמהדי באותה מחלקה בקולג' ויקטוריה (האני גלי) באלכסנדריה.

האיש שהופתע ביותר

מידעה זו היה שלום כהן, עורך מדור במרחב. שלום הכיר את אמין-אלמהדי הכרה רוב המשפחות השולטות במצרים, שלמדו באותו קולג' (דבר המאפשר לו, אנו, להוסיף לידיעות היבשות את הרקע האישי הנותן להן את המשמעות). הדבר שאי עורר את דעתו הרבה של שלום הוא שבמחלקתו של אל-מהדי בקולג' ויקטוריה למד רק יהודי אחד, המבטיח שאין לו שותפות בפשע המחובץ.

האיש שהופתע ביותר מידעה זו היה שלום כהן, עורך מדור במרחב. שלום הכיר את אמין-אלמהדי הכרה רוב המשפחות השולטות במצרים, שלמדו באותו קולג' (דבר המאפשר לו, אנו, להוסיף לידיעות היבשות את הרקע האישי הנותן להן את המשמעות). הדבר שאי עורר את דעתו הרבה של שלום הוא שבמחלקתו של אל-מהדי בקולג' ויקטוריה למד רק יהודי אחד, המבטיח שאין לו שותפות בפשע המחובץ.

השער

במה מסתכל הקורא לראשונה, בטלו לידו את הגליון? בתמונת השער. הוא מסתכל בה, מתחיל לעלעל בעתון. אין הוא יודע מה עצומה העבודה המושקעת בתמונה אחת זו. הולך לו הצלם, מעמיד את המצלמה מול ה"אובייקט", תודה על אופיו. מחפש שם את האופייני לו, את הבעה הכוונה, המבט הנכון. מצלם 30, 40, לפעמים 50 תמונות. במעבדה מויע עליהן המפתח, מנסה "להוציא את המקסימום", בשים לב לאזהרה המודבכת עליהן: "הירות, שער!"

כשמנוח השלל על שולחן המערכת, יכול כל העמל הרב להיפסל חוץ דקה. משהו חסר. מה? משהו 5 פעמים, בממוצע, ונמצא שהמשהו ישנו. השלל עובר לשולחן המעמד. הלה דוגר על התמונות, מתיחד עם כל אחת מהן, מנסה למצוא את התמונה הטובה ביותר, למצוא לה את החיתוך הנכון. התוצאה? למחרת יום הפרסום, מבול של מכתבים: נורא! חוסר-יטעם! הפונה לא נכונה! האובייקט היה צריך לצחוק, במקום להיות (או לבכות במקום לחייך). עד שבאם לחברים. החליטו: יבחרו הקוראים בעצמם את התמונה הנראית להם. לפיכך: יעבור נא כל קורא על עשרים התמונות המופיעות בשער הגליון, יבחר את התמונה הנראית לו כמתאימה ביותר לשער, יסמן אותה בצלב, יניח את הגליון במקום בטוח. בעבור שבוע הפרסם המערכת את התמונה הנראית לה כטובה ביותר — ויוכל כל קורא להשוות את טעמה לטעמו. הקוראים ייבחרו כי הבעה אינה קלה כל כך. ביחוד לא כשהנושא הוא מרים, בת-הגישטרון והציובטרון, המבורכת בעושר כה רב של הבעות-יפנים עד כי בין 50 התמונות שצולמו אין אף עתי תמונות בעלות הבעות פנים הדומות זו לזו.